

PROMJENE TOPONIMA SELA RADOŠIĆA IZ 1386. GODINE

Krešimir KUŽIĆ
Zagreb

UDK 949.75:528(497.5 Radošić)
Izvorni znanstveni članak

Primljeno: 10. IV. 1998.

Autor u radu daje prikaz zabilježbi toponima sela Radošića s posebnim osvrtom na imena zabilježena u opisu granica iz 1386. godine. Ova skupina poslužila je za uzorak na temelju kojeg je prikazan obim i razlog njihovih promjena. One su bile uzrokovane turskim pustošenjima, tj. ubijanjem i protjerivanjem većine starosjedilačkog pučanstva. Unatoč svemu pokazuje se da je većina toponima ostala nepromijenjena do naših dana. To je potvrđeno rekognisciranjem na terenu provedenim u suradnji sa domaćim pučanstvom. U drugom dijelu su zapisi mikrotoponima napravljeni prema mletačkom katastru iz 1711. god. Oni su potekli iz vlasničkog odnosa koji je tom prigodom utvrđen. I tu se pokazalo da su imena njiva, ograda i gajeva ostala i nakon 300 godina nepromijenjena i zapamćena.

Radošić je selo smješteno je na južnom rubu Zagore,¹ prostora danas podijeljenog između županija Šibenske i Splitsko-dalmatinske. Nalazi se u prodolini protegnutoj između dva reda brda, južnog višeg i sjevernog nižeg. Burna prošlost ostavila je mnoštvo uspomena na pučanstvo koje je nekoć nastanjivalo Radošić, a među njima su mjestopisna imena najbolji pokazatelj njihovog podrijetla, a isto tako i utjecaja kojima su bili podvrgnuti. Nema u Radošiću kamenih natpisa, ni latiničnih, ni glagoljičkih, ni onih na bosanici - njegovi natpisi su mjesni toponimi. Ali ipak, zahvaljujući blizini Klisa i Trogira - dvaju vjekovno sučeljenih središta, postoje sačuvani podaci iz starijih razdoblja, te možemo napraviti usporedni prikaz tih imena, iz čega daljom rasčlambom možemo izvući niz zaključaka.

¹ U 11. stoljeću, pri kraju samostalne hrvatske države Zagora je stekla status županije. Ona se dijelila na manja područja, a jedno od njih je nosilo ime Dubrave. Selo Radošić je bilo na samom jugoistočnom dijelu tog prostora. Vidi: Ivan LUCIĆ, *Povijesna svjedočanstva o Trogiru*, Split, 1979., prijevod J. Stipišić, 505, 608. Zagora je stekla svoje ime zahvaljujući svojoj zemljopisnoj osobini, ona se naime sterala "za Gorom". A koja je to Gora, da se zaključiti ako znamo gdje je bilo težište stare hrvatske države. Utvrda Knin i plodna polja uokolo, te prostor do Zadra i današnjeg Sinja činili su jezgru. Prema tome, gledano iz Knina, Gora je bila dan-ašnji Moseć, tj. srednjovjekovna Petrova gora, a kraj iza nje je naša Zagora. Usp. kod: Branimir GUŠIĆ, *Starohrvatsko naseljenje Ravnih kotara, Radovi IJAZU u Zadru*, 18, Zadar, 1971., 163.

Radošić je odmah po dolasku Slavena bio naseljen, da bi kasnijom doseobom Hrvata došao u ruke skupini didića koji su kao vladajući sloj vodili glavnu riječ u upravljanju selom.² Zacijelo je ostalo i nešto starosjedilačkog stanovništva, ono je međutim bilo potisnuto na rubne i manje plodne susjedne predjele gdje je brzo stopljeno sa novopridošlom većinom.³ Dakle, od sredine 7. stoljeća selo Radošić je predstavljalo hrvatsko naselje. Ime je dobilo po obitelji koja je potjecala od nekog Radoša, a kad je došlo do ustaljivanja imena, ne može se sa sigurnošću reći.⁴ O skoro potpunoj pretežitosti hrvatskog življa tog prostora govore i stara imena okolnih mjesta: Prgomet, Zbići, Trolokve, Uble, Korušca, itd.⁵ Isprava kralja Zvonimira od 16. travnja 1078. god.⁶ prvi je pisani spomen sela, ali na žalost iz nje se ne može izvući nikakav toponim, osim spominjanja sela kao utvrde. Slijede je: isprava kralja Bele IV od 22. studenog 1251. god.,⁷ presuda pape Grgura X. od 11. rujna 1274.,⁸ te jedan navod iz trogirskih notarskih spisa

² Miroslav PERA, *Poljički statut*, Split, 1988., 148-151.

³ Pavao TEKAČIĆ, O kriterijima stratifikacije i regionalne diferencijacije jugoslavenskog romanstva u svjetlu toponomastike, *Onomastica Jugoslavica*, 6, Zagreb, 1976., 35. - ...U valovima seobe naroda romansko je stanovništvo većinom nestalo, a ono što se spasilo našlo je utočište dijelom u Italiji (naročito iz zapadnih krajeva balkanskolatinske aree), dijelom u balkanskim planinama (odakle će kasnije nastati jedna komponenta u etnogenezi Rumunja), a dijelom - i to najvećim - u romanskim gradovima i otocima istočnojadranske obale. Sve su to, dakako, poznate činjenice, kao što je poznato i to da mnogobrojni toponimi, u prvom redu na primorju, ali i u unutrašnjosti, svjedoče da je dodira između Slavena i Romana bilo odmah u početku srednjega vijeka, a i kasnije. Pritom je predromansko porijeklo uglavnom irelevantno...

⁴ *Suprotno mišljenje ima Miroslav PERA u svom radu Toponimija Mosora i Kozjaka (Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku, LXXV, Split, 1981., 269). Pozivanje na Skokov navod, kojeg ovaj opet nekritički prenosi od senjskog kapetana Gašpara Raaba, nije ispravno jer je ime Radošić starije od prvih pisanih spomena vlaške nazočnosti u ovim krajevima. Gašpar Raab ih, 1580. god., kao pravi uskok, naziva Vlasima samo zato jer oni "... in ainen yeden aufpott mit den Thürnggen ziehen..." Vidi: Radoslav LOPAŠIĆ, Spomenici hrvatske krajine, I, Zagreb, 1884., 94. Puno bliže istini je hrvatsko, tj. slavensko podrijetlo imena Radošić, zato jer ta i tome slična imena nalazimo posvuda po bivšim i sadašnjim slavenskim prostorima, gdje nikad nije bilo Vlaha. Npr.: Reinhold TRAUTMANN, Die Slavischen Ortsnamen Mecklenburgs und Holsteins, Abhandlungen der sächsischen Akademie der Wissenschaften zu Leipzig, 45/3, Berlin, 1950., 125. - ...Radun (...) Raduzceviz (...) *Radoškovići; Hana SKALOVÁ, Topografska mapa území Obodrice a Veletu - Luticu ve svetle místních jmen, Vznik a počátky Slovanu, V, Praha, 1965., 63. - ...Radošovići (...) Radoščevici (...) Radošov (...) Radšín. Bolje tumačenje ima Rječnik hrvatskog ili srpskog jezika 12, Zagreb, 1936., 929. u kom se navodi: ...Radošić, topogr. ime po imenu porodice...To potkrepljuje primjer iz zadarske okolice. Vidi: Stjepan ANTOLJAK, Zadarski katastik 15. stoljeća, Starine, 42, Zagreb, 1949., 398. - ...Rados Radossich...*

⁵ P. SKOK, *Etimološki...*, III, 39. - ...prga - jelo od pržena sirka kao pura, od toga sintagma prgu metati, u kotao, na vatru...; Rječnik hrvatskog ili srpskog jezika, 22, Zagreb, 1975., 646. - ...Zbičje < Zbitje (n. nom. verb od zbiti); zbičić (malen zbitak, ostatak); P. Skok, *Etimološki...*, III, 533. - ...Uble < úbao, jama kao bunar...

⁶ LUCIĆ, 1979., 505.

⁷ Tadija SMIČIKLAS, *Codex diplomaticus*, IV, Zagreb, 1906., 465. - ...Radesech...; Josip BARBARIĆ, Josip KOLANOVIĆ, *Šibenski diplomatarij*, Šibenik, 1986., 14, 15. - ...Radoxich...

⁸ SMIČIKLAS, *Codex diplomaticus*, VI, Zagreb, 1908., 84.

datiran 7. kolovoza 1282. god.⁹ Iz 14. stoljeća su spomeni od 11. ožujka 1353.,¹⁰ 11. veljače 1358.¹¹ i 23. kolovoza 1358. god.¹²

Tek 19. travnja 1386. godine¹³ nailazimo na niz toponima, tako da možemo sastaviti križaljku pomoću koje ćemo lakše pojmiti razmjere promjene imena tijekom vremena. Već tih nekoliko primjera potvrđuje uobičajenu srođenost hrvatskog življa s tlom i živim svijetom koji ga okružuje.¹⁴ Teško je kazati koliki je bio kontinuitet naseljenja sela od 7. do 14. stoljeća jer nemamo podataka o tome koliko se provala Mongola, 1242. god., i epidemija kuge, 1348. god. osjetilo u selu. Znamo, međutim, da se je jedan dio pučanstva odselio u Trogir, i to baš sloj didića.¹⁵ Ostali su živjeli pod sve većim pritiskom Vlaha koji su malo-pomalo postajali sve nazočniji na tom prostoru.¹⁶

Na prijelazu iz 15. u 16. st. Turci su bili glavni uzročnik posvemašnjeg uništenja ili odlaska starih Radošićana u Kaštela i dalje.¹⁷ Neko vrijeme vladao je vakuum, da bi se krajem tridesetih godina 16. stoljeća turska vlast i stvarno učvrstila.¹⁸ Unatoč tome tek 1550. god. nailazimo na prve stalne stanovnike Radošića - dvije kršćanske kuće i jednu muslimansku.¹⁹ Poznato je da su potomci onih izbjeglih Radošićana iz Kaštela, dolazili i obrađivali zemlje koje su im zacijelo nekad pripadale.²⁰ Samo se tako može objasniti da je ime Dobra lokva zamijenjeno turskim prijevodom Lutvija. Velika je vjerojatnost da je upravo onaj musliman Alija napravio tu preinaku, tako da su svi kasniji došljaci prihvatili i prenosili novo ime. Razlog što kasnije ne nalazimo stalno nastanjene muslimane u selu možda leži u činjenici da je strah od uskoka bio jači od koristi u obradi zemlje. Kršćani su

⁹ Miho BARADA, *Trogirski spomenici*, II/1, Zagreb, 1951., 223. - ...*Radochich*...

¹⁰ SMIČIKLAS, *Codex diplomaticus*, XII, Zagreb, 1914., 162. - ...*in villa Radoxico*...

¹¹ SMIČIKLAS, CD, XII, 453, 454. - ...*Radosich*...

¹² SMIČIKLAS, CD, XII, 505. - ...*Radosich*...

¹³ Stjepan GUNJAČA/ Jakov STIPIŠIĆ, CD, XVII, Zagreb, 1981., 19, 20. - ...*Radosich*...

¹⁴ TRAUTMANN, 1950., 15, 16, 17, 18.

¹⁵ LUCIĆ, 1979., 495.

¹⁶ LUCIĆ, 1979., 622-625.

¹⁷ *O stanju koje je vladalo dosta je prelistati Sanudov "Diarj". Vidi: Marino SANUDO, Diarj, Arkiv za povjestnicu jugoslavensku*, V, Zagreb, 1859., 3 - (1496.) ...150 cavali Turchi haviano corso im planitie Tragurij et menato via 37 anime tre morti vechij et do puti...; 17 - (1498.) ...250 cavali de Turchi (...) a una villa nostra chiamata Stintichi (...) et menono via 150 anime...; 18 - (1499.) ...Turchi haveano corco a una villa di quel teritorio chiamata Slifno e menato via 74 anime...; 62 - e prese et meno via anime da 30 in 40...; 93 - (1500.) ...certa coraria fata su quel conta per Turchi ano preso 50 anime...; 400 cavali de Turchi (...) preso 40 anime... Dalje u Arkiv...VI, Zagreb, 1863., 188 - (1501) ... e avisato Turchi e per venir a depopular le ville...; 235 - (1503.) ...zercha 200 Turcheschi (...) dipredono anime zercha 36...; i dalje.

¹⁸ Pavao ANDREIS, *Povijest grada Trogira*, I, Split, 1977., 213; Fehim Dž. SPAHO, Jedan turski popis Sinja i Vrlike iz 1604. godine, *Acta hist. oeconom. Iugosl.*, 12, Zagreb, 1985., 22.

¹⁹ Fehim Dž. SPAHO, Splitsko zaleđe u prvim turskim popisima, *Acta historico-oeconomica Iugosl.*, 13, Zagreb, 1986., 70.

²⁰ Vjeko OMAŠIĆ, *Povijest Kaštela*, Split, 1986., 150; Vjeko OMAŠIĆ, Prilog poznavanju težačkog pokreta u Dalmaciji, *Izdanje Historijskog arhiva u Splitu*, 7, Split, 1969., 170. - ... nota che or Castellani arano anche terre di là da monti, massime quelli di C. Vecchio à Radosich...

pak ostajali unatoč svim ratnim i drugim opasnostima. Unatoč protjerivanjima od strane kliških, sinjskih i drugih muslimana,²¹ najkasnije od 1630. u Radošiću živi obitelj Vlastelica. Njeni su članovi jedini mogli predati stara imena novim doseljenicima s kraja 17. i početka 18. stoljeća. Novo pučanstvo i novi vlasnici zemljišnih čestica raznolikog zemljopisnog podrijetla daju im i svoja imena.²² Ona su od tada skoro nepromijenjena, izuzev manjih cjelina koje dobijaju imena i tijekom posljednjih desetljeća 20. stoljeća.²³ Važno je pritom napomenuti da je to samo dio postojeće toponimije jer skoro svaka i najmanja čestica ima svoje ime. Tako npr. oko zaseoka Kužića postoje zemlje: Zakuća, Dražica, Vinogradina, Vrta', Grabarje, Vrtline, Kamenice, itd.

Da bi se olakšao rad, toponime sam podijelio u četiri skupine: brdske, poljske, vodne i toponime naseobinskih imena. Oronime sam podijelio na brdske i poljske, pozivajući se na smjernice kazivača koji su točno znali što je u "polju", a što u "strani".

GODINA SPOMINJANJA I OBLIK PISANJA TOPONIMA POLAZEĆI OD POPISA IZ 1386.					
1078.	1386. ²⁴	1470. ²⁵	1540./1569. ²⁶	1550./1579. ²⁷	1996.
Radosichy	Radosich	Radossich	Radosich	Radošić	Radošić
-	Malaz	-	-	-	Malačka
-	Grabrova	-	-	-	Arapovača
-	Ladic	Ladine	Laditzie	Ledenica (Dol)	Latinski (Kraljevčić) ²⁸
-	Ubal	-		Ubal	Uble
-	Sagoriza	-		Zagorizane/Divoievi chi	Divojevići
-	Susel	-	Zuzegl	Žužel	Žuželj
-	Triloque	Triloque	Triloque	Triloque/Trolokve	Trolokve
-	Golubiza	-	-	-	Golubinka
-	Opor	Opor	Opor	Opor	Opor
-	Dobra loqua	-	-	-	Lutvija
-	Glutuna	-	-	-	Plitvina
-	Gay	-	-	-	-

²¹ Vjeko OMAŠIĆ, Mletačko tursko razgraničenje na trogirskom prostoru nakon Ciparskog i Kandijskog rata i njegove posljedice, *Muzej grada Trogira*, I, Trogir, 1971., 45.

²² *Dobar primjer za to su novodoseljene obitelji Milić, Kelam i Zoraja koje nisu izvorno radoške.*

²³ *Npr. prigodom razdiobe zemljišta između nasljednika.*

²⁴ S. GUNJAČA/ J. STIPIŠIĆ, CD, XVII, 19, 20.

²⁵ Vjeko OMAŠIĆ, Opremanje galije suprakomita Jakova Andreisa godine 1470., *P.o. Fiskovićeve zbornik*, II, *Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji*, 22, Split, 1980., 94, 99, 104.

²⁶ Stjepan GUNJAČA, *Izbor iz djela*, Split, 1991., 290.

²⁷ U ovom stupcu imena *Zagorizane/Divoievichi* i *Triloque* su iz: LOPAŠIĆ, 1884., 83 (10. svibnja 1579.), a *ostala imena* iz: SPAHO, 1986., 70, 71 (1550. god.).

²⁸ *Mogući preostatak imena sela uklopljen u dvočlanu toponomastičku sintagmu.*

POPIS MJESTOPISNIH BRDSKIH IMENA RADOŠIĆA POČINJE OD DOLINE ARAPOVAČE PA NASTAVLJA PREMA ZAPADU

ARAPOVAČA - ime koje nosi prodolina koja se spušta sjevernom, osojnom padinom Kozjaka od prijevoja Malačka do zaseoka Podmalačka. Na tom se mjestu prodolina širi i prelazi u Radoško polje. Ime joj na prvi pogled nije lako objašnjivo. To bi trebao biti etnonim, tj. moralo bi potjecati od imena pripadnika arapskog naroda. Međutim, ako poznajemo hrvatsko epsko pjesništvo, vidjet ćemo da su ime Arap dobivali oni pripadnici muslimana, protivnika kršćanskih junaka, koji su bili crnije puti.²⁹ Podrijetlo tom običaju je u činjenici što su u sklopu turske vojske djelovali potomci etničkih Turaka, kojima se za razliku od ostalih muslimana nadijevao imen Arapi. Radoška Arapovača nosi ime po jednom takvom muslimanu, a zahvaljujući sačuvanim starim zapisima, znamo i njegovo ime. Radi se, naime, o Ahmetu Perkoviću, jednom od turskih razbojnika koji su dočekivali i pljačkali trgovce na njihovu putu u Zagoru nakon Kandijskog rata (1645.-1669. god.).³⁰ Njegova zlodjela nisu ostala nekažnjena jer se uskoro namjerio na junačkoga Dočanina Petra Radića, zvanog Šare, koji ga je pogubio u dvoboju.³¹ Iz ovoga ujedno vidimo da ime potječe iz turskog razdoblja, jer je potisnulo staro srednjovjekovno ime Grabrova.³²

MALAČKA - ime koje nosi prijevoj (477 m), najniža visinska točka između južnih vrhova kozjačkog primorskog grebena. Preko prijevoja je od davnina prolazio konjski put kao najlakša veza između Zagore i Kaštela, a sadašnja cesta ima istu zadaću. Nekada se na tom mjestu nalazilo seoce Malac, koje je nestalo u turskim ratovima, i još jedino ime prijevoja čuva uspomenu na nj.³³ Stotinjak metara istočno nalazila se stražarska kula s ograđenim dvorištem podignuta prije 6. ožujka 1518. god.³⁴

²⁹ Stjepan GRČIĆ, *Sinjske narodne pjesme*, Split, 1929.

³⁰ Marko PEROJEVIĆ, Iz spisa starinskih u obitelji Dragazzo u Trogiru, *Bullettino di archeologia e storia dalmata*, XXVII, Split, 1904., - ... *Piero machin fu bastonato in la vale di Malaz sul confine del Turcho da Hamet Percouich*,...

³¹ Andrija KAČIĆ MIOŠIĆ, Razgovor ugodni naroda slovinskoga, Zagreb, 1942., 507 -
... *Radić Petar jedan se zoviše*
silni Šare pridivkom se piše: (...)
On pogubi Amet zulumčara,
a ufati Musu Zekijića ...

³² LUČIĆ, 798 - ... *zvanog Radošić koje leži na istočnoj strani uz suhozide Malca i Grabrova jarka koji se nalazi između Ladika i Radošića ...*

³³ LUČIĆ, 798 - ... *uz suhozide Malca...*; Vjeko OMAŠIĆ, *Topografija Kaštelanskog polja (dalje TKP)*, Split, 1978., 139.

³⁴ *Kula se prvobitno nazivala prema vrhu Biranj. Vidi: ANDREIS, 1977., 210 - ...s traže Kaštela (...)* Biranske...; Vjeko OMAŠIĆ, Sporovi oko gajeva na području trogirskih Kaštela do sredine XVII stoljeća, *Izdanje Historijskog arhiva u Splitu*, 6, Split, 1967., 79, 80 - ... *guardiola sul monte ...*

BARTULIČINI DOČIĆI - ime koje nosi par ponikava na sjevernoj, osojnoj strani ispod vrha Orljak. Ime su dobili prema starim vlasnicima tih dočića, staroseljskoj obitelji Bartulica.

RAVNA VLAKA - ime koje nosi predjel zapadno od Arapovače, nadmorske visine oko 330 m. Ime je dobila prema obliku vlake, obradive površine, dugoljastog, uskog oblika, česte u našem primorju.

BOVČOVA GREDA - ime Bovčova greda³⁵ nosi predjel na sjevernoj padini Kozjaka, iznad zaseoka Podmalačka. Ta je krška pojava svoje ime dobila po kaštelanskoj obitelji Buovac, podrijetlom iz zapadne Hercegovine.³⁶

DUBOKA DRAGA ILI BOVČOVA DRAGA- ime Duboka draga nosi dolina koja se nalazi ispod vrha Orljaka na sjevernoj, osojnoj padini Kozjaka i kod zaseoka Milići prelazi u Radoško polje. Ime "Duboka" potaknuto je oblikom udoline jako usječene u obronak brda.

ORLJAK – ime koje nosi prvi od niza vrhova zapadno od Malačke. Ime mu potječe od ptice grabljivice orla koji se gnijezdio po južnim prisojnim hridinama. Spominje se u jednom sporu oko razgraničenja 15. ožujka 1623. god.³⁷

ULJANI UMAC - ime Uljani Umca nosi glavica u južnom nizu uzvisina između Orljaka i Čelinke.

KLAČINA - ime koje nosi predjel sjeverno od Uljanog Umca. Nastalo je vjerojatno prema vapnenici, peći za pravljenje vapna, tj. klaki koja se nalazila na tom mjestu.

ULJANA DRAGA - ime Uljana draga nosi dolina sjeverno od Klačine i spojena s Lupežicom prelazi kod Milića u Radoško polje. Ime je potaknuto imenom Uljanog umca jer draga počinje ispod njega.

LUPEŽICA - ime koje nosi dolina zapadno od Uljane drage i spojena s njom prelazi kod Milića u Radoško polje.

ČELINKA - ime koje nosi predjel zapadno od Uljanog Umca. Ime je nastalo prema obliku vrha brda, koje izgleda kao čelo.

KULINA - ime koje nosi predjel u južnom nizu uzvisina između Uljanog Umca i Crnog kruga. Ime je nastalo od stražarske pogranične kule na staroj mletačko-turskoj granici. Iz kule se nadzirala staza koja je tuda vodila iz Radošića u Kaštela.³⁸

SKLOP - ime Sklop nosi dolina zapadno od Lupežice, ispod Kuline na osojnoj strani brda i kod Milića prelazi u Radoško polje.

RASOJE - ime koje nosi najviši, južni dio doline Sklopa, razgranat u tri dolinice, pa je prema tome i dobila ime.

³⁵ *Buovac* je etnik od mjesta Buhovo. Dijalektom uzrokovano ispadanje glasa "h" stvorilo je zijev koji je uklonjen sažimanjem. Dakle; Buhovčeva → Buovčeva → Bovčova.

³⁶ Povijesni arhiv Zadar, *Zbirka katastarsa, Cattastico del Terretorio di Trav (...)* Anno MDCCXI, 15. l. - ...*Zuane Buouaz dr C. V^o....*; Vjeko OMAŠIĆ, *Povijest Kaštela (dalje PK)*, Split, 1986., 205 - 1680. god.; Ahmed S. ALIČIĆ, Lištica pod turskom vlašću u 15. i 16. stoljeću, *Glasnik zemaljskog muzeja*, n. s. 24-25, Sarajevo, 1970., 98, 101, 103, 104, 106, 108.

³⁷ Vjeko OMAŠIĆ, 1967., 79, 80 - ...*Orliach...*

³⁸ *Spominje se kod razgraničenja 1574. god. kao " ... un castello distrust ..."* Vidi: OMAŠIĆ, 1971., 14.

MARIĆA KOSA - ime koje nosi strmi brdski greben između doline Kunice i Sklopa. Ime je dobila prema nadimku "Marići" koji nosi jedan ogranak obitelji Bralić.

KUNICA - ime koje nosi dolina zapadno od Sklopa, koja kod zaseoka Bralića prelazi u Radoško polje. Ime je dobila prema šumskoj zvjerci kuni, koja je, vjerojatno, bilo dosta u njoj.

STRANJIK - ime Stranjik nosi mala kosa zapadno od Marića kose.

DUJAČA - ime Dujača nosi dolina zapadno od Kunice na sjeveroistočnoj padini Opora. Između zaseoka Gagići i Bralići prelazi u Radoško polje.

TANKA KOSA - ime Tanka kosa nosi kosa zapadno od Stranjika. Ime je dobila prema izgledu kose, jer je prema susjednoj Debeloj kosi mnogo uža.

TANKA DRAGA - ime Tanka draga nosi dolina zapadno od Dujače, na sjeveroistočnoj padini Opora. Ime je također dobila prema izgledu drage.

DEBELA KOSA - ime Debela kosa nosi kosa zapadno od Tanke kose. Imen je nastao prema izgledu kose.

LUŽINA - ime Lužina nosi dolina zapadno od Tanke drage, na sjeveroistočnoj padini Opora. Kod zaseoka Veljača prelazi u Radoško polje. Ime je dobila prema gustoj šumi ili, bolje rečeno, visokoj šikari koja ju je pokrivala.

DRAŽICE - ime Dražice nosi razgranati najviši dio doline Lužine, sjeveroistočno od vrha Opora, Crnog kruga.

VEŽINICA - ime Vežinica nosi kosa zapadno od Debele kose na sjevernoj padini Opora.

CRNI KRUG - Ime Crni krug nosi najviši (647 m) vrh Opora, brda u sklopu južnog niza uzvisina. Ime "Crni" je dobio od starohrvatskog pretkršćanskog kulturnog mjesta, a na samom vrhu vide se ruševine. Spominje se kod mletačko-turskog razgraničenja 1574. god.³⁹ Možda ga navodi par godina ranije i Camotio.⁴⁰

OPOR - Ime Opor nosi brdo, zapadni dio južnog niza uzvisina.⁴¹

MALA LUŽINA - ime Mala lužina nosi dolina zapadno od Lužine, na sjevernoj strani Opora. Kod zaseoka Kelama prelazi u Radoško polje.

³⁹ OMAŠIĆ, 1971., 14. - *...un Castello detto Crihuch...*

⁴⁰ G. F. CAMOTIO, *Isole famose*, 1571., Hrvatski državni arhiv Zagreb, 1485. DXIV 40 - A-7; *Tamo doslovno stoji M. Cornierusi. Ime označava brdo na kojem je s istočne strane podignuta nekakva građevina. Sa zapadne strane je kula Žestinj (Cestun castello), a jugoistočno od brda nalazi se Kaštel Novi (Cipico nuovo). Prateći poredak utvrda, dolazimo do zaključka da bi ta građevina bila kula na Crnom krugu.*

⁴¹ *Ime Opor kao ime sela prvi put se spominje 1216. god. Drugi put se kod opisa radoških međa navodi kao brdo: ... "sve do jame zvane Golubica, do vrha brda zvanog Opor na sjeveru, do vrha brda koje se nalazi između trogirске općine i rečenog sela Radošić"...* *Vidi: LUČIĆ, 1979., 118, 798. Treći put ga nalazimo 23. veljače 1397. kod razgraničenja posjeda Splitske nadbiskupije. Vidi: CD, XVIII, 186, 264 - ...dicti montis Oppor... Četvrti put se spominje 1550. god. Vidi: SPAHO, 1986., 70. Peti put je navedeno 1630. god., a selo nastanjuje Vid Vlajčić. Vidi: OMAŠIĆ, 1971., 42. Te iste Vlajčiče nalazimo i u Zemljišniku iz 1711. god., ali s pridjevkom "Bota". Vidi: Povijesni arhiv Zadar, *Zbirka katastarsa, Cattastico del Terretorio di Trav (...)* Anno MDCCXI, 17. l. - *...Mattio Vlaicich q. Zuane d(ett)o Botta....; Od njega vode podrijetlo svi Botiči.**

BILUŠKI GAJ - ime Biluški gaj nosi dolina zapadno od Male lužine na sjevernoj strani Opora. Zapadno od Kelama prelazi u Radoško polje. Ime je dobio po obiteljima Biluša, koje su posjedovale gaj.⁴²

ČANČUŠA - ime koje nosi kosa zapadno od Vežinice, na sjevernoj strani Opora. Ime je dobila po turskoj riječi za vrstu zdjele, posude.⁴³

PILIPOVA DRAGA - ime Pilipova draga nosi dolina zapadno od Biluškog gaja na sjevernoj padini Opora. Kod predjela Gradine prelazi u Radoško polje. Ime je, vjerojatno, dobila po vlasniku drage.

KINGALUŠA - ime Kingaluša nosi kosa zapadno od Čančuše, na sjevernoj strani Opora.⁴⁴

GALIĆA DRAGA - ime Galića draga nosi dolina zapadno od Pilipove drage, na sjevernoj padini Opora. Iznad zaseoka Škopljanaca spaja se sa Todragom i prelazi u Radoško polje. Ime je dobila po vlasnicima iz zaseoka Galići.

OPORIĆ - ime Oporić nosi kosa zapadno od Kingaluše, na sjevernoj padini Opora. Ime je nastalo od umanjenice imena brda Opor.⁴⁵

KIČELJ - ime Kičelj nosi kosa zapadno od Oporića, na sjeverozapadnoj strani Opora. Ime je potaknuto oblikom kose koja je jako nagnuta.

TODRAGA (TANKA DRAGA) – (navedeno) ime koje nosi dolina zapadno od Galića drage. Razlog dvojnosti imena za istu dragu leži u činjenici što je Todragom imenuju stanovnici zaselaka Veljača, Gagića, Bralića, itd., jer oni već imaju u svojoj blizini Tanku dragu, a Tankom dragom je imenaju Škopljanci. Prema pučkom tumačenju ime je nastalo od pokazne zamjenice "ta" i imenice "draga".⁴⁶

ERCEGOVA DRAGA - ime Ercegova draga nosi dolina zapadno od Todrage. Ime je dobila po izumrloj obitelji Erceg.⁴⁷

PLOČE - ime Ploče nosi predjel jugozapadno od zaseoka Škopljanci, a sjeverno od kose Jasen.

JASEN - ime Jasen nosi kosa zapadno od Oporića, a jugozapadno od zaseoka Škopljanci.

GOMILE - ime Gomile nosi predjel južno od kose Jasen, podno vrha Umca. Ime je dobio prema gomilama koje se nalaze na njemu.

UMAC - ime Umac nosi vrh u južnom nizu uzvisina, istočno od vrha Široka.

ŠKOPLJANČEVA DRAGA - ime Škopljančeva draga nosi strma dolina koja se spušta sjevernom, osojnom padinom Opora, zapadno od Todrage i kod zaseoka Škopljanci prelazi u Radoško polje.

⁴² *Prezime Biluš prvi puta nalazimo u Zemljišniku iz 1711. god. Vidi: Povijesni arhiv Zadar, Zbirka katastarsa, Cattastico del Terretorio di Trav (...) Anno MDCCXI, 14. l.*

⁴³ ŠKALJIĆ, 1989., 162.

⁴⁴ *Zanimljivo je da neki seljani imenaju tu kosu Cingaluša.*

⁴⁵ *Uspoređi sa: Ostrog - Ostrožić, V. Omašić, TKP, 118.*

⁴⁶ *Prema riječima Jakova Škopljanca-Bičete.*

⁴⁷ *Povijesni arhiv Zadar, Zbirka katastarsa, Cattastico del Terretorio di Trav (...) Anno MDCCXI, 14. l.*

KUŽIĆA KOSA (POLICA) - ime Kužića kosa (polica) nosi kosa zapadno od kose Jasen, a južno od zaseoka Kužići.

KUŽIĆA DRAGA - ime Kužića draga nosi dolina zapadno od Škopljančeve drage, koja kod zaseoka Kužića prelazi u Radoško polje.

LONČAREVA KOSA - ime Lončareva kosa nosi kosa zapadno od Kužića kose, južno od zaseoka Lončari.

ŠIROKA - ime Široka nosi vrh u južnom nizu uzvisina, sjeverozapadno od vrha Crnog kruga, a južno od zaseoka Lončari.

LONČAREVA DRAGA - ime Lončareva draga nosi dolina zapadno od Kužića drage, koja kod zaseoka Lončari prelazi u Radoško polje.

RASOJE - ime Rasoje nosi najviši razgranati dio Lončareve drage, sjeverno od vrha Široke.

GLJENJAČA - ime Gljenjača nosi kosa zapadno od Lončareve kose. Ime je dobila prema mjestu gdje se pravio drveni ugljen.

ŠKARINA KOSA - ime Škarina kosa nosi kosa južno od zaseoka Škarići, na sjeverozapadnoj padini Opora.

ŠKARINA DRAGA - ime Škarina draga nosi dolina jugozapadno od zaseoka Škarića.

TORINE - ime Torine nosi predjel sjeverozapadno od vrha Široka, na padini Opora. Ime je dobio po ruševinama pastirskih nastambi, pojata.

PASIKE - ime Pasike nosi najviši, južni dio Tople drage, sjeverozapadno od vrha Široke. Ime je dobio prema načinu dobijanja obradivog tla krčenjem.

TOPLA DRAGA - ime Topla draga nosi dolina zapadno od Škarića drage na sjeverozapadnoj padini Opora. Tu je 9. kolovoza 1680. godine turski razbojnik Hasan-beg dočekao i ubio Pavu Barića i Silvestra Sarajinova rečenog Sanu iz Kaštel Lukšića, te ih opljačkao.⁴⁸

DRAGE - ime Drage nose dolinice sjeverno od Tople drage, a jugoistočno od Papića briga.

BRIGOVI - ime Brigovi nosi predjel jugozapadno od zaseoka Đirlići, a istočno od Papića briga.

VINIŠTE - ime Vinište nosi predjel sjeverno od Brigova, a zapadno od zaseoka Đirlići. Ime je dobila prema mjestu gdje vinova loza dobro rađa.

PAPIĆA BRIG - ime Papića brig nosi uzvisina na zapadnoj strani Radoškog polja preko koje se proteže granica sa selom Prgometom. Ime je dobila prema prezimenu obitelji Papić koja nastanjuje istoimeni zaselak u Prgometu.⁴⁹

ĐIRLIĆA OGRADE - ime Đirlića ograde nosi predjel sjeverozapadno od zaseoka Đirlići, a jugozapadno od bunara Žuželj.

DONJE OGRADE - ime Donje ograde nosi predjel zapadno od Đirlića ograda, oko jame Golubinke.

⁴⁸ PEROJEVIĆ, 1904., 3.

⁴⁹ *Može li se pratiti kontinuitet imena od 16. st. povezujući ga sa obitelji Popović koji se tu spominju; primjerice, 1530. god.: Emil LASZOWSKI, Monumenta Habsburgica, I, Zagreb, 1914., 456, 457 i 1677. god.: Stipan ZLATOVIĆ, Franovci države Presvetog Odkupitelja i hrvatski puk u Dalmaciji, Zagreb, 1888., 143, ostaje dvojbeno. U svakom slučaju spada u skupinu imena nastalih u turskom razdoblju.*

ŽUŽELJSKA KOSA - ime Žuželjska kosa nosi kosa sjeverno od bunara Žuželj.

PETROVAC - ime Petrovac nosi oniža uzvisina istočno od zaseoka Đirlića. Ime je dobila u 16. stoljeću po Petru Ivaniću koji je živio u blizini Žuželja, a bila je u sklopu njegova posjeda.⁵⁰ Dakle spada u skupinu imena nastalih u turskom razdoblju.

KOVČEG - ime Kovčeg nosi oniža uzvisina istočno od vrha Petrovac preko koje vodi cesta za Trolokve.

GLAVICA - ime koje nosi oniža uzvisina jugoistočno od predjela Kovčeg, a istočno od ceste Radošić - Trolokve.

BATINOVE OGRADE - ime Batinove ograde nosi predjel sjeverozapadno od zaseoka Baraći.

PRISOJE - ime Prisoje nosi cjelokupni prostor južne padine sjevernog niza uzvisina. Ime je dobio zbog toga što je padina okrenuta prema suncu, tj. "pri suncu".

GRADINA - ime Gradina nosi brdo, najzapadniji dio sjevernog niza uzvisina. Ime je dobilo po prastaraj suhozidnoj utvrdi čiji su ostaci vidljivi na vrhu brda. Na tom se vrhu susreću međe sela Radošića, Ubala, Trolokava i Bogdanovića (negdašnjeg Sratoka). Brdo se spominje, ali bez naznake imena, u opisu granica Radošića iz 14. stoljeća. Zanimljivo je što je u toj ispravi navedeno da selo Sratok ne dopire do te točke, nego selo Zagoričani (sadašnji Divojevići).⁵¹ Druga posebnost je navođenje imena Tepljuv za isto brdo. Vjerojatno mu je to drugo ime nadjenuo živalj iz Ubala, što nije čudno, jer se u dosta slučajeva susreću dva imena za isti mjestopisni pojam.

ČUČA - ime Čuča nosi predjel sjeverno od zaseoka Strižaci.

STRIŽAKOVA STRANA - ime Strižakova strana nosi predjel južno od Strižakova Umca, a istočno od zaseoka Strižaci.

STRIŽAKOV UMAC - ime Strižakov Umac nosi kosa jugoistočno od vrha Gradine (brdske), a sjeveroistočno od zaseoka Strižaci.

KLACINE - ime Klačine nosi predjel zapadno od Dragićevca, na međi prema Ublima. Ime je dobio od vapnenice, peći za vapno. Moguće je da je to ona vapnenica koju su podigli Turci 1593. god. kad su namjeravali graditi utvrdu za suzbijanje uskočkih prodora.⁵²

DRAGIĆEVAC - ime Dragićevac nosi predjel zapadno od Golog briga. Ime je dobio od staroseljske obitelji Dragićev.⁵³

CRLJENI GRMI - ime Crljeni grmi nosi predjel jugozapadno od Golog briga, a sjeverno od zaseoka Kozlice.

GALIĆA DRAGA - ime Galića draga nosi dolina istočno od zaseoka Kozlice.

GOLI BRIG - ime Goli brig nosi uzvisina zapadno od Golobrda, u sjevernom nizu uzvisina.

⁵⁰ Vidi: SPAHO, 1986., 70 - ... *Mezra Žužel, pripada Petrovoj gori (...) Petar, sin Ivanov ...*

⁵¹ LUČIĆ, 1979., 798 - ...*do vrha brda koje se nalazi između Ubala, Zagorice i Radošića na zapadu...*

⁵² NOVAK, *Mletačka uputstva i izvještaji*, V, Zagreb, 1966., 64 - ...*formaci per calcine nel loco di Vble...*

⁵³ OMAŠIĆ, 1986., 205.

NINČEVIĆA GORA - ime Ninčevića gora nosi dolina sjeverozapadno od zaseoka Ninčevića. Ime gora je ovdje u značenju "mlada šuma".

BARIŠINA DRAGA - ime Barišina draga nosi dolina zapadno od Ninčevića gore.

GALIĆA OGRADA - ime Galića ograda nosi predjel istočno od zaseoka Kozlice.

KOZLIČIN UMAC - ime Kozličin Umac nosi kosa zapadno od Ninčevića grede, a istočno od zaseoka Kozlice.

NINČEVIĆA GREDA - ime Ninčevića greda nosi kosa istočno od Kozličinog Umca.

KOSA - ime Kosa nosi predjel sjeverno od zaseoka Ninčevići.

LJUT KUĆERA - ime Ljut Kućera nosi viši dio kose zapadno od kose Smrdelj.

OKAPINA - ime koje nosi niži dio kose zapadno od Sklopa. Ime je dobila po vodi što se tu cijedi, kapa.

BARIŠINA ili STRIČEVIĆA DRAGA - ime Barišina ili Stričevića draga nosi dolina južno od Golobrda, a zapadno od Bliznice.

SMRDELJ - ime Smrdelj nosi gornji dio kose iznad Sklopa.

GOLOBRDO - ime Golobrdo nosi jedna od uzvisina u sjevernom nizu brda koja omeđuju Radošić, a nalazi se iznad zaseoka Ninčevići. Ime dobilo po izgledu uzvisine bez ikakvog rastinja.

SKLOP - ime Sklop nosi kosa zapadno od Antesorine grede. BLIZNICA - ime Bliznica nosi dolina zapadno od Dujače. Kod zaseoka Vlastelice prelazi u Radoško polje. Ime je dobila po istoimenoj lokvi koja ima dvojni oblik.

ANTESORINA GREDA - ime Antesorina greda nosi kosa istočno od Sklopa, a iznad zaseoka Vlastelice. Ime je dobila po nadimku jedne obitelji Vlastelica - Antesore.

KOSICA - ime Kosica nosi kosa zapadno od Pandžina kuka.

DUJAČA - ime Dujača nosi dolina zapadno od Subašine dražice.

PANDŽIN KUK - ime Pandžin kuk nosi kosa zapadno od Mokrog doca, a sjeverno od zaseoka Pandže.

SUBAŠINA DRAŽICA - ime Subašina dražica nosi dolina sjeverno od Mokrog doca, a jugozapadno od vrha Šestine grede. Ime je dobila prema turskoj riječi za seoskog utjerivača poreza.⁵⁴

MOKRI DOLAC - ime Mokri dolac nosi dolina zapadno od Vučje drage, a južno od Šestine grede.

ŠESTINA GREDA - ime Šestina greda nosi uzvisina u sjevernom nizu brda, sjeverno od zaseoka Pandže. Šeste je prezime jedne izumrle obitelji iz Ubala.

VUČJA DRAGA - ime Vučja draga nosi dolina južno od Kosovice. Kod zaseoka Rajčića prelazi u Radoško polje.

KOSOVICA - ime Kosovica nosi predjel na istočnoj padini brda Šestine grede. Ime je dobila po ptici kosu, tj. kosovici. Prvi put se navodi na zemljovidu trogirске okolice koji je izradio Camotio 1571. god.⁵⁵ Moguće da je iz predturskog razdoblja.

⁵⁴ ŠKALJIĆ, 1989., 572 - ... *tur. subasi*; Gligor STANOJEVIĆ, Priručnik o krajinama u Dalmaciji iz 1783., Istorijski institut, *Miscellanea*, 14, Beograd, 1985., 43 - ... *subasse della publica decima* ...

⁵⁵ G. F. CAMOTIO, nav. izv.

PRALINA DRAGA - ime Pralina draga nosi dolina sjeverozapadno od Krive drage. Ime je dobila po prezimenu staroseljske obitelji Pralija, njenim starim vlasnicima.⁵⁶

KEVINA DUBRAVA - ime Kevina dubrava nosi predjel sjeverno od Krive drage, oko ceste za Uble. Ime je dobila po vlasniku iz obitelji Kevo.

VLAKE - ime Vlake nosi kosa sjeverno od Kapine.

KRIVA DRAGA - ime Kriva draga nosi dolina jugozapadno od zaseoka Kapetanovića.

KAPINA - ime Kapina nosi kosa sjeverozapadno od Sklopa. Ime dobila po vodi koja se tu cijedi, kapa.

TANKA DRAŽICA - ime koje dražica nosi dolinica zapadno od Kovačeve drage.

BUNARI - ime Bunari nosi predjel južno od Kapetanovića gradine.

KAPITANOVIĆA GRADINA - ime Kapitanovića gradina nosi vrh u sjevernom nizu uzvisina, jugoistočno od zaseoka Kapitanovići.

SKLOP - ime Sklop nosi kosa zapadno od Kovačeve drage.

KOVAČEVA DRAGA - ime Kovačeva draga nosi dolina sjeveroistočno od Baričevice.

BARIČEVICA - ime Baričevica nosi predjel južno od Kovačeve drage, a sjeverno od Rajčića ograda. Ime je dobila po novljanskoj obitelji Barić.⁵⁷

CRNI UMAC - ime Crni umac nosi vrh sjeverozapadno od vrha Klobučine.

ŠUŠNJEVAČA - ime Šušnjevača nosi dolina zapadno od Klobučine.

GRUBIŠIĆA TORINA - ime Grubišića torina nosi predjel sjeverozapadno od Klobučine. Ime je dobila po obitelji Grubišić iz Korušaca.⁵⁸

KLOBUČINA - ime Klobučina nosi najistočniji vrh u sjevernom nizu uzvisina. Ime je dobio po tome jer slični klobuku, tj. vrsti pokrivala za glavu.

GREBINE - ime Grebine nosi predjel istočno od vrha Klobučine. Ime je dobio od grobova koji se tu nalaze.

BRISTOVCI - ime Bristovci nosi predjel sjeveroistočno od Klobučine. Ime je dobio od stabla brijesta.

KOZARICE - ime Kozarice nosi dolina jugoistočno od Klobučine, a jugozapadno od Bristovaca.

MARTINOVAC - ime Martinovac nosi predjel sjeverozapadno od Ledina, a jugoistočno od Lopara.

LEDINE - ime Ledine nosi predjel južno od Mučenice, a sjeverno od Latinskog Kraljevčića.

LATINSKI KRALJEVČIĆ - ime koji nosi glavica istočno od Velikog Kraljevca, a iznad Ledina. Ime izgleda razumljivo, ali bi moglo upućivati i na ime nestalog sela Ladine koje se nalazilo oko predjela Kraljevci, istočno od Arapovače. Prvi se put spominje kod opisa radoških granica u 14. st., drugi put kod određivanja veslača za trogirsku galiju iz 1470. god. Treći spomen naselja je iz 1550. god. Selo je nestalo u turskim ratovima krajem 16. ili

⁵⁶ PAZ, *Cattastico*..., 15. l. - ...Zuane Pralia da C. V°...

⁵⁷ OMAŠIĆ, 1986., 369.

⁵⁸ *Vidi*: Danica BOŽIĆ-BUŽANČIĆ, Prilog poznavanju stanovništva i antroponima mučko-lečevačke Zagore, *Čakavska rič*, 2, Split, 1988., 55 - ... *Korušca (...) Grubišić Grgo* ...

sredinom 17. stoljeća, te je njegov prostor razdijeljen između Radošića, Vučevice i Kaštel Lukšića. Moguće je da je četvrti, posljednji put navedeno u mletačkom zemljišniku iz 1711. god.⁵⁹ Ako je sve to točno, onda je to predtursko ime.

LOPARI - ime Lopari nosi predjel južno od Barovišta, a sjeverno od vrha Veliki Kraljevac.

BAROVIŠTA - ime Barovišta nosi predjel južno od puta za Vučevicu, a istočno od Paljevina.

VELIKI KRALJEVAC - ime koje nosi viši vrh (388 m) na predjelu Kraljevci.

MALI KRALJEVAC - ime Mali Kraljevac nosi niži vrh na predjelu Kraljevci.

PALJEVINE - ime Paljevine nosi predjel sjeverno od Jurkove dražice.

JURKOVA DRAŽICA - ime Jurkova dražica nosi dolinica istočno od Kevine jame, pored puta za Vučevicu.

KRALJEVCI - ime Kraljevci nosi predjel istočno od doline Arapovače, a sjeverno od predjela Birnjače. Ime bi moglo vući podrijetlo od činjenice što je spomenuta dolina (kasnije imenovana Arapovača) sve do dolaska Turaka dijelila selo Radošić - obiteljski posjed Cega od sela Ladika/Ladina - kliškog, tj. kraljevskog posjeda. Prema tome tu su nekad živjeli kraljevski podanici.⁶⁰

BIRNJAČA - ime Birnjača nosi predjel oko istoimene lokve, južno od Kraljevaca, a istočno od Arapovače.

VOLUNJSKA TORINA - ime Volunjska torina nosi predjel istočno od Birnjače.

PLOČE - ime Ploče nosi predjel sjeverno od Volunjske torine.

BIRNJAC - ime Birnjac nosi najistočniji vrh (562 m) u južnom nizu uzvisina. Ime je izvedeno od imena susjednog vrha Birnja, koje se spominje 20. kolovoza 1397. god.⁶¹ Nakon toga ime je nosilo jedno selo oko 1540. god.⁶²

JURANKUŠA - ime Jurankuša nosi predjel istočno od Arapovače, a zapadno od Kraljevaca. Ime je dobio prema staroseljskoj obitelji Juranković.⁶³

UMCI - ime Umci nosi predjel istočno od zaseoka Podmalačka.

DEKEZ - ime Dekez nosi predjel jugoistočno od zaseoka Bejo, oko ceste za Uble.

BARIŠINA GLAVICA - ime Barišina glavica nosi uzvisina sjeverno od zaseoka Barišića.

GRADINA - ime Gradina nosi najviša (302 m) uzvisina u Radoškom polju. Ime je vjerojatno dobila po ruševinama utvrde čiji bi se prvi spomen mogao naći u Zvonimirovoj

⁵⁹ LUČIĆ, nav. dj., 798 - ... *Grabrova jarka koji se nalazi između Ladika i Radošića ...*; Vjeko OMAŠIĆ, Opremanje galije suprakomita J. Andreisa 1470. g., *P.o. Fiskovićev zbornik II, Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji*, 22., Split, 1980. 94; SPAHO, 1986., 70; *U mletačkom katastru iz 1711. god. za mjesto Koruška navodi se: ... Antonio Liubich da Ledeniza ... i ... Zuane Liubich da Ledenize ... Vidi: PAZ, Ristretto della villa di Coruseca*, 11. l.

⁶⁰ OMAŠIĆ, 1980., 94.

⁶¹ CD, XVIII, Zagreb, 1990., 262 - ... *terra Sancti Ioannis de Biran ...*

⁶² Stjepan GUNJAČA, *Izbor iz djela*, Split, 1991., 290 - ... *la villa Biragan ...*

⁶³ OMAŠIĆ, 1986., 205.

darovnici iz 1078. god.⁶⁴ Oko petsto godina kasnije, 1593. i Turci su na istom mjestu namjeravali podići neku kulu, ali to nisu ostvarili.⁶⁵

REBINJAK - ime Rebinjak nosi predjel sjeverno od Sv. Jure. Ime je dobio prema ptici jarebici koja se susreće na tom prostoru.

SVETI JURE - ime Sveti Jure nosi brežuljak (282 m) otprilike u sredini Radoškog polja na čijem je vrhu seosko groblje i istoimena crkva izgrađena 1890. god. Ona je naslijedila starije zdanje podignuto vjerojatno početkom 14. st.,⁶⁶ a srušeno od Turaka za vrijeme Kandijuskog rata (1645.-1669.), možda upravo kod povlačenja Turaka s opsade Splita 1657. god.⁶⁷

OSOJE - ime Osoje nosi predjel sjeverno od Barišine glavice.

POPIS MJESTOPISNOG POLJSKOG NAZIVLJA RADOŠIĆA POČINJE OD DOLINE DRAGE PA NASTAVLJA PREMA ZAPADU

ŠKARIĆUŠE - ime Škarićuše nosi krajnji jugoistočni dio Radoškog polja kod zaseoka Podmalačka, tamo gdje završava dolina Arapovača. Ime su dobile po obitelji Škarica iz Kaštel Starog.⁶⁸

DRAGA - ime Draga nosi dio Radoškog polja kod zaseoka Podmalačka, zapadno od Škarićuša.

MAMUŠE - ime Mamuše nose njive sjeverno od zaseoka Bralića. Ime su dobile po obitelji Mamić iz Kaštel Štafilića kojoj su njive nekad pripadale.⁶⁹

DOCI - ime Doci nosi dio polja između lokve Trnovače, puta do Sv. Jure i ceste Podmalačka - Galići.

VULIN VRTA - ime Vulin vrta nosi dio polja podno sastavnice dolina Dujače i Kunice, jugozapadno od zaseoka Bralići.

POLINOVAC - ime Polinovac nosi dio polja između zaseoka Bralića i Gagića. Naziv predjela je nastao od naziva bunara, a njegovo ime od mletačkog oblika imena Pavao → Polo. Tako se, naime, zvao jedan pripadnik obitelji Cipiko koji je vjerojatno bio vlasnik tog bunara.⁷⁰ Ime prelazi na naselje oko bunara, što se vidi iz mletačko-turskog

⁶⁴ Muzej hrvatskih arheoloških spomenika Split, Arheološki muzej Zagreb, Kralj Zvonimir, 1990., 21 - ... *tota monitione castris Albana, Radosichy et Smine* ...

⁶⁵ NOVAK, 1966., 64 - ... *due torri, l'una uicina alla Campagna de Radossich* ...

⁶⁶ ANDREIS, 1977., 312.

⁶⁷ Franjo DIFNIK, *Povijest Kandijuskog rata u Dalmaciji*, prijevod Smiljana i Duško Kečkemet, Split, 1986., 243.

⁶⁸ Povijesni arhiv Zadar, *Zbirka katastarsa, Cattastico del Terretorio di Trav, Anno MDCCXI, Ristretto della villa di Radosich*, 14. l., ... *Paulo Scariza dà C.Vº* ...

⁶⁹ *Mamići se spominju u Spisku nadarbenika beneficija S. Ivana od Birnja iz 1688. god. Vidi: OMAŠIĆ, 1986., 206.*

⁷⁰ OMAŠIĆ, 1971., 45; *Hrvatski biografski leksikon*, 2, Zagreb, 1989., 674.

razgraničenja 1540., tj. 1569. god.⁷¹ Kasnije je Polinovac uzurpirao musliman Osman Slavičić,⁷² da bi oslobođenjem Radošića od Turaka, tu zemlju dobio Staroseljani Ivan Terzić za zasluge u ratu.⁷³

DOCI - ime Doci nosi dio polja sjeverno od Polinovca, a zapadno od puta za zaselak Braliće.

JAMINE - ime Jamine nosi dio polja sjeverno od Dolaca, a zapadno od puta za Braliće.

LIVODE ili LUKE- ime

Livode nosi dio polja podno Sv. Jure, a sjeverno od ceste Podmalačka - Galići.

PODVORNICE - ime Podvornice nosi dio polja sjeverno od zaseoka Gagići, a zapadno od Jamina.

PRIKE - ime Prike nosi dio polja sjeverno od Podvornica.

DUGOSOVE - ime Dugosove nosi dio polja sjeverno od Prika, a jugozapadno od Livoda. Naziv dolazi od oblika stabala čije se deblo račva, pa može poslužiti za pridržavanje nečega.

TAVNICA - ime Tavnica nosi dio polja sjeverozapadno od zaseoka Gagići. Naziv dolazi od tamne boje tla.

KRUŠKOVICE - ime Kruškovice nosi dio polja sjeverno od Tavnica, a zapadno od Podvornica. Naziv dolazi od stabla divlje kruške, koje je bilo na tom predjelu.

MRKIOLUŠE - ime Mrkioluše nose njive sjeverno od predjela Kruškovice. Ime su dobile po obitelji Markiol iz Kaštel Štafilića kojoj su njive nekoć pripadale.⁷⁴

MRAVLJAČE - ime Mravljače nosi dio polja sjeverno od Mrkioluša, a zapadno od Dugosova. Naziv je potekao od mrava.

LATISKE NJIVE - ime Latiske njive nosi dio polja sjeverno od Mravljača. Naziv proizlazi iz činjenice što je taj dio polja pripadao trogirskoj biskupiji, a sve što je bilo u Primorju nazivalo se "latinsko".

PODLUTVIJA - ime Podlutvija nosi dio polja sjeverno od Latiskih njiva, a južno od lokve Lutvije.

GRADINE - ime Gradine nosi dio polja istočno od zaseoka Škopljanci, podno kose Kingaluše. Naziv dolazi od dviju gradina koje se nalaze na kosama Opora iznad polja.

GRMI - ime Grmi nosi dio polja zapadno od Mrkioluša, a sjeveroistočno od Gradina.

DUGOSOVE - ime Dugosove nosi dio polja zapadno od Podlutvije, a sjeverno od Grma.

⁷¹ GUNJAČA, 1991, 299, - ... *la villa Polimonazo* ...; Arhiv HAZU, rkp. II. b. 53., *Sopra Li Confini in Dalmazia, 1569. (1540.)*. Gunjači nije bila poznata pozicija spomenutog sela, ali nema sumnje da je to baš Polinovac uzevši u obzir redosljed navođenja u ispravi.

⁷² OMAŠIĆ, 1971., 45.

⁷³ OMAŠIĆ, 1986., 210.

⁷⁴ *Markioli se spominju u Spisku nadarbenika beneficija S. Ivana od Birnja iz 1688. god. Vidi: OMAŠIĆ, 1986., 206.*

SULOKVINA - ime Sulokvina nosi dio polja između cesta za Trolokve i Đirliće, sjeverno od Dugosova.

DUBRAVE - ime Dubrave nosi dio polja istočno od zaseoka Škopljanci, a sjeverno od Gradina.

ERCEGUŠE - ime Erceguše nose njive istočno od zaseoka Škopljanci. Ime su dobile po izumrloj obitelji Erceg koja je prema prvom mletačkom Zemljišniku iz 1711. god. bila vlasnik te zemlje.⁷⁵

DOCI - ime Doci nosi dio polja sjeverno od Erceguša.

RIVINA - ime Rivina nosi dio polja sjeverno od Dolaca, a istočno od bunara Plitvine.

STUPINE - ime Stupine nosi dio polja sjeverno od Rivine i ceste za Đirliće. Naziv dolazi po oznakama granice u obliku stupova. Kad su u drugoj polovici 13. st. plemenitaši Cege započeli parnicu sa didićima sela, navođeni su kao vlasnici polovice Radošića. Moguće je da je ta granica bila označena stupovima slično oznaci između trogirskih i splitskih Kaštela.⁷⁶

VIČIČEVKA - ime Vičićevka nosi dio polja zapadno od Stupina. Naziv dolazi od kaštelanske obitelji Vičić.⁷⁷

ČIKARUŠE - ime Čikaruše nose njive sjeverno od zaseoka Škopljanci. Ime su 1689. god. dobile po Ivanu Čikari, junačkom Novljaninu koji se istakao u protuturskim ratovima, pa je kao nagradu od mletačke vlasti dobio veliku zemlju od 60 vriti (oko 46000 m²), nekada uzurpiranu od muslimana Mustafe Barakovića, koji je otuda bio protjerao stare Radošićane.⁷⁸

BUNARINE - ime Bunarine nosi dio polja sjeverno od zaseoka Lončari, a zapadno od zaseoka Kužići.

JAMINE - ime Jamine nosi dio polja sjeverno od zaseoka Kužići.

VELIKE NJIVE - ime Velike njive nosi dio polja sjeverno od Bunarina.

KAMENJE - ime Kamenje nosi dio polja sjeverno od Jamina, a južno od ceste za Đirliće.

NIŠUŠE - ime Nišuše nosi dio polja sjeverno od Velikih njiva, a lijevo od ceste za Đirliće.

STRIŽAKUŠE - ime Strižakuše nosi dio polja zapadno od Velikih njiva, a istočno od zaseoka Škaro. Ime su dobile po obitelji Strižak koji su vlasnici tih zemalja.

ŠKARINA LJUT - ime Škarina ljut nosi predjel zapadno od zaseoka Škaro.

USPLAVCI - ime Usplavci nosi predjel sjeverno od zaseoka Škopljanci, a sjeveroistočno od Škarine ljuti.

LUNINA GORA - ime Lunina gora nosi predjel sjeveroistočno od Usplavaka. Naziv dolazi od prezimena obitelji Lunić - ogranka Đirlića.

⁷⁵ Povijesni arhiv Zadar, Zbirka katastara, *Cattastico del Terretorio di Trav (...)* Anno MDCCXI, 14. l., ... Marco Ercegh q. Pietro ...

⁷⁶ LUCIĆ, 1979., 495.

⁷⁷ OMAŠIĆ, 1986., 206, 369.

⁷⁸ OMAŠIĆ, 1971., 45. - ... *Mustafa Baracovich s' é intruso (...)* nelle possession di *Zorzi Dobromanovich, Illia Suhnovich, Michiel Zaraobrezovich, Piero Vlaich morlachi, che habitavano la detta Villa ...*

DAREŠUŠE - ime Darešuše nose njive južno od zaseoka Đirlića. Ime su dobile po obitelji Deres, kojoj su njive nekoć pripadale, što se vidi po Zemljišniku iz 1711. god.⁷⁹

KULINUŠE - ime Kulinuše nose njive južno od zaseoka Đirlića. Ime su dobile po obitelji Kulin iz Kaštel Starog, starim vlasnicima rečene zemlje.⁸⁰

BILINI DOCI - ime Bilini doci nosi predjel zapadno od bunara Žuželj, sjeverozapadno od zaseoka Đirlići.

KRČINA - ime Krčina nosi dio polja sjeverno od zaseoka Đirlići. Naziv dolazi od krčenja radi dobivanja obradiva tla.

ČARAJI - ime Čaraji nosi dio polja istočno od zaseoka Đirlića. Naziv dolazi, prema pučkom tumačenju, od neke djevojke udate u zaseok Čarije (Trolokve) koja je te njive donijela kao miraz.

DUGE NJIVE - ime Duge njive nosi dio polja sjeverno od Čaraja.

BARJACI - ime Barjaci nosi dio polja sjeverno od Dugih njiva, a istočno od Krčine. Naziv dolazi od turske riječi *bayrak* – zastava.⁸¹

RUPE - ime Rupe nosi dio polja sjeverno od Krčina i Barjaka.

GREDA - ime Greda nosi predjel sjeverno od Rupa, a južno od Kovčega.

SELINE - ime Seline nosi predjel istočno od Grede, a južno od Kovčega.

BOROVINA - ime Borovina nosi predjel sjeverno od Kovčega, a zapadno od puta za zaseok Baraće.

DRAŽICE - ime Dražice nosi predjel zapadno od Baraća, a istočno od ceste za Trolokve.

BABINE NJIVE - ime Babine njive nosi dio polja južno od zaseoka Strižaka, a istočno od puta za Baraće.

PODVORNICE - ime Podvornice nosi predjel južno od Babinih njiva.

KOSA - ime Kosa nosi predjel južno od Podvornica, a sjeverno od uzvisine Glavica.

STRIŽAKOVA SELINA - ime Strižakova selina nosi predjel istočno od zaseoka Strižaci.

BELJINICE - ime Beljinice nosi dio polja južno od Strižakove seline.

LIVODE - ime Livode nosi dio polja jugozapadno od Beljinica, a jugoistočno od Podvornica.

OBALE - ime Obale nosi dio polja južno od Livoda, a sjeveroistočno od Kose.

DOCI - ime Doci nosi dio polja jugoistočno od Obala, a sjeverozapadno od zaseoka Kozlice.

NAPLAVCI - ime Naplavci nosi dio polja jugoistočno od Kose, a jugozapadno od Dolaca. Naziv dolazi od nanosa zemlje koju voda naplavljuje prilikom jakih kiša.

REBRINE - ime Rebrine nosi predjel zapadno od uzvisine Glavice, a jugoistočno od Selina. Naziv dolazi od nekoliko usporednih kamenih rebara koji se protežu na tom predjelu.

⁷⁹ Povijesni arhiv Zadar, *Zbirka katastara, Cattastico del Terretorio di Trav (...)* Anno MDCCXI, 14. l., ... *Illia Deres q. Vido* ...

⁸⁰ Povijesni arhiv Zadar, *Zbirka katastara, Cattastico del Terretorio di Trav (...)* Anno MDCCXI, 15. l., ... *Zorzi Culin, da C. V^{techi}* ...

⁸¹ ŠKALJIĆ, 1989., 113.

LUKE - ime Luke nosi dio polja južno od uzvisine Glavice, oko puta za Trlokve.
GRMI - ime Grmi nosi dio polja jugoistočno od Luka.
LOKVA - ime Lokva nosi dio polja istočno od Luka, a južno od Naplavaka.
NIŠINICA - ime Nišinica nosi dio polja jugoistočno od Lokve, a istočno od Grma.
KOZLIKUŠA - ime Kozlikuša nosi dio polja jugozapadno od Nišinice, a sjeveroistočno od Stupina. Naziv dolazi od obitelji Kozlica.
BOROVIŠTA - ime Borovišta nosi dio polja istočno od Kozlikuše, a južno od Nišinice.
PODVORNICE - ime Podvornice nosi predjel južno od Borovišta, a sjeverno od zaseoka Galići.
DOCI - ime Doci nosi predjel zapadno od zaseoka Galića, a sjeverno od Sulokvine.
RUDINE - ime Doci nosi predjel jugoistočno od Podvornica.
GRABOVAC - ime Grabovac nosi udolina sjeverozapadno od brijega Gradine (poljske), a istočno od Rudina. Početkom 17. stoljeća uzurpirao ju je musliman Osman Slavičić, a nakon oslobođenja data je na uživanje Ivanu Terziću 1680. god.⁸²
SINOKOŠI - ime Sinokoši nosi dio polja istočno od Nišinica, a sjeveroistočno od Borovišta. Naziv dolazi od namjene tog predjela za košnju sijena.
DRAŽICE - ime Dražice nosi predjel zapadno od zaseoka Ninčevića, a sjeverno od Sinokoša.
PODINE - ime Podine nosi predjel sjeverno od Dražica.
OGRAD - ime Ograde nosi predjel sjeverozapadno od Podina.
VLAKE - ime Vlaka nosi predjel sjeverno od Ograda, a južno od zaseoka Kozlica.
GALIĆA OGRADA - ime Galića ograda nosi predjel sjeveroistočno od Podina i istočno od Ograda.
SELINA - ime Selina nosi predjel istočno od Galića ograda, a sjeverozapadno od zaseoka Ninčevića.
VLAČINE - ime Vlačine nosi predjel istočno od Sinokoša, a južno od zaseoka Ninčevići.
LJUT - ime Ljut nosi predjel južno od Vlačina. Naziv dolazi od oblika krške površine.
PEĆINE - ime Pećine nosi predjel južno od Ljuti, a sjeverno od uzvisine Gradine (poljske). Naziv dolazi od pećina koje se nalaze na tom prostoru.
PLITVINA - ime Plitvina nosi dio polja između uzvisina Gradine i Sv. Jure.
KRČEVINE - ime Krčevine nosi dio polja sjeveroistočno od zaseoka Ninčevići.
ZELENIKA - ime Zelenika nosi predjel istočno od zaseoka Ninčevići, a sjeveroistočno od zaseoka Vlastelice.
ISPOD STRANE - ime Ispod strane nosi predjel istočno od Zelenike, a sjeveroistočno od zaseoka Vlastelice.
GRABOVCI - ime Grabovci nosi dio polja istočno od Pećina
KRSTAČE - ime Krstače nosi dio polja istočno od Grabovaca, a sjeverno od bunara Pišteta.

⁸² OMAŠIĆ, 1986., 210.

LUČINE OGRADE - ime Lučine ograde nosi dio polja sjeveroistočno od Krstača, a jugoistočno od zaseoka Vlastelica.

BARIN DOLAC - ime Barin Dolac nosi dio polja istočno od Krstača, a južno od zaseoka Pandže.

DOCI - ime Doci nosi dio polja zapadno od puta za zaselak Rajčići.

NJIVE - ime Njive nosi dio polja jugoistočno od Dolaca.

BEJINE NJIVE - ime Bejine njive nosi dio polja južno od Njiva, a sjeverno od zaseoka Bejo.

POD - ime Pod nosi predjel istočno od Kevine jame.

KRČ - ime Krč nosi predjel istočno od Poda, a sjeverno od puta za Vučevicu.

RAJČIĆA OGRADE - ime Rajčića ograde nosi predjel sjeveroistočno od Krča i sjeverno od puta za Vučevicu.

SOVINICA - ime Sovinica nosi predjel jugoistočno od Rajčića ograde. Ime je dobio po lukšićkoj obitelji Savin.⁸³

PERAGINICA - ime Peraginica nosi predjel istočno od Sovinice. Ime je dobio po lukšićkoj obitelji Peraga.⁸⁴

MUČENICA - ime koje nosi predjel južno od Peraginice, i južno od puta za Vučevicu.

POLJE - ime Polje nosi predjel istočno od Mučenice.

NOVAKOVO - ime Novakovo nosi predjel južno od Polja, na lukšićkoj strani međe. Ime je dobio po vlasnicima, lukšićkoj obitelji Novak.⁸⁵

ŠKOKINICE - ime Škokinice nosi predjel južno od Novakova, na lukšićkoj strani međe. Ime je dobio po vlasnicima, lukšićkoj obitelji Škoko.⁸⁶

POPIS MJESTOPISNIH IMENA ZA VODE RADOŠIĆA POČINJE OD LOKVE TRNOVAČE I NASTAVLJA PREMA ZAPADU

TRNOVAČA - ime Trnovača nosi lokva jugoistočno od Sv. Jure, s desne strane puta.

POLINOVAC - ime Polinovac nosi bunar na predjelu Polinovac.⁸⁷

LUTVIJA - ime Lutvija nosi lokva jugozapadno od Gradine (poljske), pored školske zgrade. Ime dolazi od arapskog, tj. muslimanskog imena Lutvo. Po tome se može kazati da je ono turskog podrijetla; međutim, iza njega se krije prijevod starog hrvatskog imena lokve koji glasi Dobra lokva,⁸⁸ što je ostalo zabilježeno u ispravama iz 14. stoljeća.⁸⁹

⁸³ OMAŠIĆ, 1986., 368.

⁸⁴ OMAŠIĆ, 1986., 368.

⁸⁵ OMAŠIĆ, 1986., 239.

⁸⁶ OMAŠIĆ, 1986., 239.

⁸⁷ *Isto kao i kod opisa predjela Polinovac u prethodnom poglavlju.*

⁸⁸ *Pod imenom Lutvija krije se staro ime lokve, Dobra lokva. Ime Lutvija je turcizam kojim je prevedeno staro ime lokve. Vidi: ŠKALJIĆ, 1989., 436 - Lútfija, Lútvija, hipok. Lútfó, Lútvó (ar.) musul. muško ime. < tur. Lutfi, muško ime, "Dobročudni" < ar. lutfi "dobročudan" (ar. lutf "dobrota" + ar. -perz. adj. suf. -i).*

PLITVINA - ime Plitvina nosi lokva na raskrižju puteva za zaseoke Škopljanice i Kužiće. Po nekim pokazateljima ime potječe iz 14. stoljeća.⁹⁰

ŽUŽELJ - ime Žuželj označava lokvu i bunare u udolini sjeverno od zaseoka Đirlići. Prvi put se spominje kao ime brežuljka u opisu granica sela iz 14. st.,⁹¹ drugi put ga susrećemo kao ime zaseoka u turskom zemljišniku iz 1550. god.⁹²

NINČEVIĆA BUNARI - ime Ninčevića bunari nosi nekoliko bunara oko puta za zaselak Ninčeviče.

STIPIČINI BUNARI - ime Stipičini bunari nosi nekoliko bunara oko puta za zaselak Stipice.

BLIZNICA - ime Bliznica nosi lokva na sjeveroistočnoj strani doline Bliznice, blizu međe prema Ublima.

PIŠTETI - ime Pišteti nosi lokva i bunari pretežno s južne strane ceste za Trolokve.

JARETINA - ime Jaretina nosi lokva istočno od Kevine jame, pored puta za Vučevicu.

BIRNJAČA - ime Birnjača nosi lokva i izvor na osojnoj padini Kozjaka na predjelu Birnjača. Spominje se 1574. god.⁹³

CRLJENKA - ime Crljenka nosi lokva jugoistočno od vrha Klobučine. Ime dolazi od crvene boje zemlje, tj. crljenice koja je okružuje.

POPIS MJESTOPISNIH IMENA ZASELAKA RADOŠIĆA POČINJE OD ZASEOKA PODMALAČKE PA NASTAVLJA PREMA ZAPADU

PODMALAČKA - ime Podmalačka nosi zaselak kod odvojka dužpoljske ceste od ceste za Lečevicu. Nastavaju ga obitelji prezimena Bralić.

RADIĆI - ime Radići nosi zaselak 1000 m zapadno od Podmalačke.

ZORAJE - ime Zoraje nosi zaselak odmah uz Radiće.

MILIĆI - ime Milići nosi zaselak 200 m južno od Radića.

BARIŠIĆI - ime Barišići nosi zaselak 500 m sjeverozapadno od Podmalačke.

BRALIĆI - ime Bralići nosi zaselak 500 m zapadno od Radića. Spominju se 1753. god.⁹⁴

⁸⁹ LUCIĆ, 1979., 799.

⁹⁰ LUCIĆ, 1979., 799. *Pod imenom "Gluetuna" ne može se otkriti nijedan današnji toponim, pa jedino ostaje da nagađamo što se krije iza toga. Postoji mogućnost da je greškom krivo transkribirano ime lokve Plitvine koja se nalazi kod raskrižja puteva za zaseoke Škopljanice i Kužiće.*

⁹¹ LUCIĆ, n. dj., 798.

⁹² SPAHO, 1986., 70.

⁹³ OMAŠIĆ, 1971., 14 - ... *sorgente di Biran ...*

⁹⁴ Danica BOŽIĆ-BUŽANČIĆ, Prilog poznavanju stanovništva i antroponima mučko-lečevičke Zagore, *Čakavska rič*, 2, Split, 1988., 59.

GAGIĆI - ime Gagići nosi zaselak 700 m zapadno od Bralića. Ranije su se prezivali Biluš. Prvi spomen Biluša je iz 1711. god.⁹⁵

VELJAČE - ime Veljače nosi zaselak 400 m jugozapadno od Gagića. Prvi spomen je iz 1711. god.⁹⁶

KELAMI - ime Kelami nosi zaselak 500 m zapadno od Gagića.

ŠKOPLJANCI - ime Škopljanci nosi zaselak 2100 m sjeverozapadno od Gagića. Prvi spomen je iz 1711. god.⁹⁷

KUŽIĆI - ime Kužići nosi zaselak 750 m sjeverozapadno od Škopljanaca. Spominju se 1753. god.⁹⁸

LONČARI - ime Lončari nosi zaselak 300 m jugozapadno od Kužića. Spominju se 1753. god.⁹⁹

ŠKARIĆI - ime Škarići nosi zaselak 600 m sjeverozapadno od Lončara. Prvi spomen je iz 1711. god.¹⁰⁰

ĐIRLIĆI - ime Đirlići nosi zaselak 1000 m sjeverno od Škarića. Prvi spomen je iz 1711. god.¹⁰¹

BARAĆI - ime Baraći nosi zaselak 2100 m sjeveroistočno od Đirlića. Prvi spomen je iz 1711. god.¹⁰²

STRIŽACI - ime Strizaci nosi zaselak 100 m istočno od Baraća.

KOZLICE - ime Kozlice nosi zaselak 1000 m jugoistočno od Strižaka. Spominju se 1753. god.¹⁰³

GALIĆI - ime Galići nosi zaselak 2000 m južno od Kozlica. Prvi spomen je iz 1711. god.¹⁰⁴

NINČEVIĆI - ime Ninčevići nosi zaselak 1400 m jugoistočno od Kozlica. Prvi spomen je iz 1711. god.¹⁰⁵

VLASTELICE - ime Vlastelice nosi zaselak 500 m istočno od Ninčevića. To je najstarije pismeno potvrđeno sadašnje prezime u selu Radošiću. Spominje se prvi put 1630. godine.¹⁰⁶

⁹⁵ Povijesni arhiv Zadar, *Zbirka katastarsa, Cattastico del Terretorio di Trav*, 14. l.

⁹⁶ PAZ, nav. izv., 4. l.

⁹⁷ PAZ, nav. izv., 14. l.

⁹⁸ BOŽIĆ-BUŽANČIĆ, 1988., 59.

⁹⁹ BOŽIĆ-BUŽANČIĆ, 1988., 59.

¹⁰⁰ PAZ, nav. izv. 15. l.

¹⁰¹ PAZ, nav. izv., 14. l.

¹⁰² PAZ, nav. izv., 15. l.

¹⁰³ BOŽIĆ-BUŽANČIĆ, 1988., 59.

¹⁰⁴ PAZ, nav. izv., 14. l.

¹⁰⁵ PAZ, nav. izv., 15. l.

¹⁰⁶ OMAŠIĆ, 1971., 45.

TENDŽERE - ime Tendžere nosi zaselak 500 m južno od Vlastelica. Spominju se 1753. god.¹⁰⁷

STIPICE - ime Stipice nosi zaselak 1000 m južno od Vlastelica.

LAŠTRIĆI - ime Laštrići nosi zaselak 750 m jugoistočno od Stipica.

BEJIĆI - ime Bejići nosi zaselak 450 m jugoistočno od Laštrića nazvan prema obitelji Bejo.

ALMIĆI - ime Almići nosi dio zaseoka Bejo.

PANDŽE - ime Pandže nosi zaselak 1000 m jugoistočno od Vlastelica.

RAJČIĆI - ime Rajčići nosi zaselak 500 m jugoistočno od Pandža. Prvi spomen je iz 1711. god.¹⁰⁸

KEVIĆI - ime Kevići nosi zaselak 200 m jugoistočno od Rajčića.

KAPETANOVIĆI - ime Kapetanovići nosi zaselak 1600 m istočno od Rajčića, i 3300 m sjeveroistočno od Podmalačke.

¹⁰⁷ BOŽIĆ-BUŽANČIĆ, 1988., 59.

¹⁰⁸ PAZ, nav. izv., 14. l.

BROJ	IME I PREZIME VLASNIKA PREMA ZAPISU IZ 1711. GOD. ¹⁰⁹	IME TOPONIMA ZABILJEŽENO 1997. GOD.
1.	<i>Ant.^o Vlastinich q. Michiel, K.^a Fran.^o Vlastinisich q. Marco, Paulo Vlastinisich q. Martin, Pietro Vlastinisich de Paulo</i>	Antesorina* greda
2.		Baričevica
3.		Barišina glavica
4.	<i>Vicenzo Bartolosich dá C.V^o., Zuane Bartolosich dá C.V^o.</i>	Bartulićini dočići
5.		Batinove ograde
6.		Bejine njive
7.	<i>Ant.^o Bilus q. Zuane, Bortolo Bilus dá C.Vechio., Marco Bilus q. Zorzi, Nadal Bilus q. Mattio, Vicenzo Bilus K.^a B.^a dá C.N^o., Vicenzo Bilus dá C.V^o., Zorzi Bilus q. Tomaso</i>	Biluški gaj
8.	<i>Zuane Buouaz dá C.V^o.</i>	Bovčova greda
9.	<i>Zuane Cicarina dá C.N^o.</i>	Čikaruše
10.	<i>Illia Deres q. Vido</i>	Darešuše
11.		Dragičevac
12.	<i>Marco Girlich q. Illia Zuane Girlich q. Illia</i>	Đirlića ograda
13.	<i>Marco Ercegh q. Pietro</i>	Erceguše
14.	<i>Saua Galich q. Michiel, Toderò Galich q. Zorzi</i>	Galića draga
15.	<i>Greg.^o Grubisich q. Visco Giacomo Grubisich q. Mattio¹¹⁰</i>	Grubišića torina
16.		Jurankuša
17.		Kapetanovića gradina
18.		Kevina dubrava
19.	<i>Antonio Couaceuich dá C.Vetturi¹¹¹</i>	Kovačeva draga

¹⁰⁹ PAZ, *Cattastico del Terretorio di Trav, Ristretto della villa di Radosich, (...) Anno MDCCXI, 14., 15. l.*

¹¹⁰ *Navedeni se spominju kao vlasnici u Korušcima. Vidi: PAZ, Cattastico del Terretorio di Trav, Ristretto della villa di Corvscea, (...) Anno MDCCXI, 11. l.*

20.		Kozličin umac
21.		Kužića kosa
22.	<i>Zorzi Culin dá C.V^o.</i>	Kulinuše
23.		Lončareva kosa
24.		Lučine ograde
25.		Lunina gora
26.		Mamuše
27.		Marića kosa
28.	<i>Martin Ragich dá Ogorie**</i>	Martinovac
29.		Mrkioluše
30.	<i>Zuane Ninceuich q. Pietro</i>	Ninčevića gora
31.		Novakovo
32.		Pandžin kuk
33.	<i>Antonio Papich q. Duiam, Mattio Papich q. Illia, Simon Papich q. Michiel¹¹²</i>	Papića brig
34.		Peraginica
35.		Petrovac
36.		Pilipova draga
37.		Polinovac
38.	<i>Zuane Pralia dá C.V^o.</i>	Pralina draga
39.	<i>Cap.^o Ant.^o Raicich da Ogorie, Marco Raicich de Zuane, Nicoló Raicich de Lorenzo, Zuane Raicich</i>	Rajčića ograde
40.	<i>Michiel Sauich dá C.Vecchio¹¹³</i>	Sovinica
41.	<i>Girolamo Striceuich da Vble, Luca Striceuich dá Vble, Pietro Striceuich dá Vble, Stefano Striceuich dá Vble, Vucadin Striceuich dá Vble</i>	Stričevića draga
42.		Strižakuše
43.		Šestina greda
44.	<i>Paulo Scariza dá C.V^o.,</i>	Škarićuše

¹¹¹ Navedeni se spominje kao vlasnik u Donjoj Vučevici. Vidi: PAZ, *Cattastico del Terretorio di Trav, Ristretto della villa di Vvcivizza*, (...) Anno MDCCXI, 13. 1.

¹¹² Navedeni se spominju kao vlasnici u Prgometu. Vidi: PAZ, *Cattastico del Terretorio di Trav, Ristretto della villa di Labin, e Contrade, con loco d.¹⁰ Babbáloqua*, (...) Anno MDCCXI, 16., 17. 1.

¹¹³ Navedeni se spominje kao vlasnik u Donjoj Vučevici. Vidi: PAZ, *Cattastico del Terretorio di Trav, Ristretto della villa di Vvcivizza*, (...) Anno MDCCXI, 13. 1.

	<i>Vicenzo Scariza dá C.V^o., Zuane Scariza dá C.N^o.</i>	
45.	<i>Zorzi Scariza q. Pietro,</i>	Škarina kosa
46.	<i>Pietro Scochin dá C.V.^{ri}</i>	Škokinice
47.	<i>Vido Scoplianich q. Mattio</i>	Škopljančeva draga
48.		Vičićečka

* - Antesora je nadimak obitelji Vlastelica,

** - Nije sigurno je li po navedenom Martinu predjel dobio ime.

Odmah uočavamo da jedan dio toponima zabilježenih 1997. nema adekvatan par u zapisu iz 1711. god. To tumačimo kasnijom promjenom vlasničkog stanja i stvaranjem novih prezimena.¹¹⁴

¹¹⁴ BOŽIĆ-BUŽANČIĆ, 1988., 59.

*Krešimir Kužić: DIE VERÄNDERUNGEN DES NAMENS DES DORFES
RADOŠIĆ AUS DEM JAHRE 1386.*

Zusammenfassung

Radošić ist ein Dorf am Rande des Dalmatinischen Zagoras – mittelalterlichen kroatischen Gaus. Das erste Schrifterwähnen der Siedlung ist vom 16. April 1078, und weiter wurde es durch eine Reihe der mittelalterlichen Urkunden angeführt. Am wertvollsten ist die Dorfmarkbeschreibung vom Jahr 1386, in der man einige Toponyme finden kann. Diese Flurnamen machen Ausgangsgruppe der zufolge eine Tabelle von dem geschichtlichen Namensänderungsgrade hergestellt wird. Die Änderungen wurden von türkischen Vervüstungen, dh., von der Tötung und Vertreibung der Alteingesessenen verursacht. Bei all dem, und der letzten Einwanderung, die zwischen den J. 1684-1699 ereignet hat, sind die Toponyme größtenteils unverändert bis auf den heutigen Tag geblieben. Das wurde durch eine Rekognisierung an Ort und Stelle und durch Zusammenarbeit mit den Einheimischen bekräftigt. Eine Sondergruppe sind die Namen die von Besitzernamen aus venezianischen Flurbuch vom J. 1711 stammen her. Man sieht daraus daß, drei Hundert Jahren nach diese Mikrotoponyme (Acker-, Hain- und Waldnamen) im Gedächtnis behalten geblieben.

Krešimir Kužić: CHANGES OF THE VILLAGE OF RADOŠIĆ TOPONYM SINCE 1386

Summary

The author describes the written down toponyms of the village of Radošić placing a special emphasis on the names registered in the description of the border in 1386. This set of names serves as the sample on the basis of which he shows the extent and the reasons for their changes. These were caused by Turkish destruction, that is, by the murder and banishment of the majority of the old inhabitants. In spite of everything it is shown that the majority of toponyms has remained unchanged to our own times. This is confirmed by reconnaissance on the locale which was done in cooperation with local inhabitants. The second part brings the recordings of microtoponyms taken from the 1711 Venetian cadastre. They derive from the ownership relations which were established at the time. This evidence also confirms the finding that the names of fields, enclosures and copses have remained unchanged and memorized even after 300 years.